

कृतवान् तेन प्रयोगेण 'तं' अश्वमेधं, प्राप्य तैरेव पशुभिः
स्वाधीनं कृतवान् । तस्मादष्टादशिनो रोहितो धूमरोहित
इत्यादिभिरनुवाकैरुक्ताः प्रत्यनुवाकमष्टादशसङ्ख्या मिलित्वाऽ-
शीत्यधिकशतसङ्ख्याकाः पशव आलभ्यन्ते । 'तैः' पशुभिः,
'यज्ञं', प्राप्य स्वाधीनं करोति ॥

(२) पशुगतामष्टादशसङ्ख्यां प्रशंसति । "संवत्सरस्य वा
एषा प्रतिमा । यदष्टादशिनः । द्वादशमासाः पञ्चर्त्तवः ॥ १ ॥
संवत्सरोऽष्टादश । यदष्टादशिन आलभ्यन्ते । संवत्सरमेव
तैराग्रा यजमानोऽवरुन्धे" इति । य एतेऽष्टादशिनः पशवः त
एते सङ्ख्याया संवत्सरमासर्त्तुद्वारा संवत्सरेऽप्यष्टादशसङ्ख्या वि-
द्यते । अतः सङ्ख्यासाम्यात् 'तैः' पशुभिः, संवत्सरं प्राप्य स्वा-
धीनं करोति ॥

(३) तेषामुपाकरणाय यूपविशेषं विधत्ते । "अग्निष्ठेऽन्यान्
पशून् उपाकरोति । इतरेषु यूपेष्वष्टादशिनो जामित्वाय" इति ।
अष्टादशव्यतिरिक्ता येऽन्ये पशवः आदिष्टदेशरहिताः । तान्
सर्वान् 'अग्निष्ठे', बध्वापाकुर्यात् । अतएव सूत्रकारेणोक्तं ।
अश्वत्परगोमृगानग्निष्ठ उपाकरोति येषाञ्चानादिष्टो देश इति ।
'अष्टादशिनः', तु 'पशून्', अग्निष्ठव्यतिरिक्तेषु यूपेषूपकुर्यात्,
एवं सति सर्वेषां पशूनामेकविधत्वाभावादालस्यं न भवति ॥

(४) इतरयूपेष्वष्टादशिनामुपाकरणे विभज्य सङ्ख्यां विधत्ते ।
"नव नवालभ्यन्ते सवीर्यत्वाय" इति । एकैकस्मिन् यूपे 'नव
नव', पशवो बध्वापाकर्त्तव्याः । रोहितो धूम इत्यादिषु दश-